

og saalænge det ikke er skeet, er det min Pligt at vise Rigskaren tilbage. Det er meget muligt og ikke usandsynligt, at man i de Tilfælde, hvor der viser sig en Nødvendighed for at fyldestgjøre Krav af denne Art, vilde dele Kirkegaardene. Man vil sige, det er Uret at lade Kirkens Uforsønlighed strække sig ud over den anden Side af Graven, men jeg vil spørge, om det, der saaledes er Uret, ikke meget ofte er det Almindelige, om ikke netop Intolerancen har strakt sig langt ud over Graven. Jeg vil meget opfordre det ærede Medlem til, efterat han nu har fundet Anledning til at gjøre en, som jeg troer, berettiget Paastand gjældende, hellere at tage sit Forslag tilbage end bringe det til Afstemning i dette Dieblif. Jeg gjentager, at jeg anerkjender hans Paastands Berettigelse, men jeg mener, at hans Forslag ikke er nødvendigt og i høi Grad ubetimeligt.

Hertz: Det var blot for at klare det Spørgsmaal, der under denne Discussion er opstaaet angaaende, hvem der eier Kirkegaardene, at jeg har forlangt Ordet. Jeg troer, det bliver klart og tydeligt, naar jeg henviser den ærede Forsamling til Forordningen af 23de April 1845 om Jordts Afstaaelse til Kirkegaarde; deri hedder det nemlig udtrykkelig, at naar en Kirkegaard er for lille og der skal indkjøbes ny Jord til den, saa er det Kirken eller Kirkens Eier, der skal købe denne Jord, altsaa bliver det Kirken eller Kirkens Eier, der er Kirkegaardens Eier.

J. A. Hansen: Det vilde være en meget farlig Fortolkning med Hensyn til Kirkerne, naar Kirkens Eier skulde have Ret til at forhindre Beboerne fra at benytte dem, naar han ikke vilde være saa god at tillade det; net den Fortolkning troer jeg virkelig, at Folkethinget meget maa frabede sig, den kan paa ingen Maade holde Stik. Der er dog med Hensyn til Eiendomsretten af Kirkerne visse bestemte Forpligtelser, som Kirkeieren saaledes kalder man ham jo — maa være saa god at holde sig efterrettelig, hvis ikke det Offentlige skal tage sig af Sagen og tvinge ham til at opfylde sine Forpligtelser. Jeg maa saaledes ansee den fremstaaede Lovfortolkning for

meget uheldig. Naar jeg stemmer imod det Endringsforslag, der er stillet af Rigsdagsmanden for Holst Amts 5te Valgkreds (N. Jensen), saa er det af en Grund, der tilveels allerede er nævnt af den ene af Forslagsstillerne, der havde Ordet i Begyndelsen af Forhandlingerne (Hammerich). Vi have anseet den foreliggende Lov som et nødvendigt Tillæg til Loven om Sognebaandets Løsning, og vi have meent, at det ikke vilde være Ret at gaae videre end nødvendigt, for at den nævnte Lov kan komme til sin fulde Virksomhed. At det er nødvendigt at gjøre Noget i denne Retning, er ogsaa indrømmet af tidligere Cultusministre, der have givet bestemt Løfte om at ville ordne Sagen administrativt, men de have ikke opfyldt disse Løfter, og derved bragt os til nu at gjøre et Forsøg paa at faae Sagen afgjort igjennem en Lov. Selve det foreliggende Endringsforslag forekommer mig at være aldeles klart og bestemt, og i og for sig finder jeg, at det, der er foreslaaet at skulle tillades, aldeles ikke er Mere, end der burde tillades, men jeg erkjender, som sagt, med flere Talere, at der ikke foreligger nogenfømhelst Trang dertil, thi de Tilfælde, hvori denne Bestemmelse skulde komme til Anvendelse, have tidligere ikke forvoldt nogen Vansteligheid, de ere løste uden mindste Vansteligheid, altsaa behøves der heller ikke af denne Grund nogen Lov. Naar den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 2den Valgkreds (Krogsh) har sagt, at han ønsket denne Tilladelse givet paa en lovlig og fornuftig Maade, saa vil jo Bestemmelsen, naar den bliver givet ved Lov, være lovhjemlet, og naar man vedtager den af Forslagsstillerne foreslaaede nye § 3, der udtrykkelig siger, at de Regler, der ere foreskrevne for Afbenyttelsen af Retten, nærmere skulle fastsættes af vedkommende Ministerium, saa vil denne Ret ogsaa være givet paa en fornuftig Maade. Jeg troer, at man ved denne Forhandling er kommen ind paa dybere liggende Spørgsmaal, som ikke staae i directe Forbindelse med den foreliggende Sag. Disse Spørgsmaal vilde vi vistnok i den kommende Tid oftere under andre Sager faae Leilighed til at komme ind paa, og jeg troer derfor, at man rolig kan forbigaae dem ved denne Behandling. Jeg skal anbefale,